

**Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Кафедра економічного аналізу і фінансів

Штефан Н.М.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСИ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР»
для бакалаврів галузі знань 07 «Управління і адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»»**

**Дніпропетровськ
НГУ
2016**

Штефан Н.М. Програма навчальної дисципліни «Фінанси підприємницьких структур» для бакалаврів галузі знань 07 «Управління і адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Н.М. Штефан ; Нац. гірн. ун-т., каф. економічного аналізу і фінансів. – Д. : НГУ, 2016. – 23 с.

Розглянуто і затверджено методичною комісією за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (протокол № від 2016) за поданням кафедри економічного аналізу і фінансів (протокол № від 2016).

ЗМІСТ

Розділ	Стор.
1. Вступ	4
2. Галузь використання	5
3. Нормативні посилання	5
4. Обсяг дисципліни	5
4. Результати навчання з дисципліни «Фінанси підприємницьких структур»	6
4.1. Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни «Фінанси підприємницьких структур»	7
4.2 Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти в процесі вивчення дисципліни «Фінанси підприємницьких структур», сформульований у термінах результатів навчання	8
5. Форма підсумкового контролю	9
6. Тематичний план та розподіл обсягу за видами навчальної діяльності	10
7. Вимоги до індивідуальних завдань	10
8. Завдання для самостійної роботи здобувача	11
9. Вимоги до засобів діагностики, методи та критерії оцінювання навчальних досягнень	11
10. Вимоги до комплексу навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни	11
11. Рекомендована література	12
Додаток А Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК	14
Додаток Б Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання з дисципліни «Фінанси підприємницьких структур» та компетентностей	15

1. Вступ

Програмні результати підготовки бакалавра фінансів, банківської справи та страхування визначені в стандарті вищої освіти [3].

В освітньо-професійній програмі Державного ВНЗ «Національний гірничий університет» [1] здійснено розподіл програмних результатів навчання за видами навчальної діяльності здобувача.

Загальна характеристика процесу навчання з дисципліни «Фінанси підприємницьких структур»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Бакалавр фінансів, банківської справи та страхування
Опис предметної області дисципліни - фінансовий аналіз	<ul style="list-style-type: none"> • Об'єкт(и) вивчення та діяльності: теоретичні основи фінансових відносин, що виникають на рівні підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання в процесі формування, розміщення та використання фінансових ресурсів, здійснення витрат, отримання і розміщення доходів. • Цілі навчання: підготовка фахівців з фінансів, банківської справи та страхування, які здатні розв'язувати складні спеціалізовані завдання і прикладні проблеми у галузі фінансових відносин, що виникають на рівні підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання в професійній діяльності й у процесі навчання, які характеризуються комплексністю та певною невизначеністю умов. • Теоретичний зміст предметної області ґрунтується на поняттях, категоріях, теоріях і концепціях фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й вдосконалення фінансів підприємницьких структур.<ul style="list-style-type: none"> ▪ Методи, методики та технології фінансової науки і практики. ▪ Інструменти: прикладні інформаційно-аналітичні системи та програмні продукти.
Базові дисципліни	„Фінанси підприємств”, „Інвестування”, „Економічний аналіз”, „Економічна безпека діяльності підприємств”, „Оцінка бізнесу та підприємства”
Академічні права випускників	Отримання освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти - забезпечуються дисципліни освітньої програми ступеня магістра: „Фінансовий менеджмент”, „Інвестиційний менеджмент”, „Управління фінансовою санацією та банкрутством підприємств”.

2. Галузь використання

Робоча програма поширюється на кафедри, яким доручено викладання навчальної дисципліни наказом ректора.

Робоча програма призначена для:

- реалізації компетентнісного підходу при формуванні структури та змісту дисципліни;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- внутрішнього та зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- акредитації освітньої програми за спеціальністю.

Робоча Програма встановлює:

- форму підсумкового контролю;
- базові дисципліни та дисципліни, що забезпечуються;
- результати навчання за дисципліною та їх відповідність компетентностям;
- тематичний план та розподіл обсягу за видами навчальної діяльності
- вимоги до структури і змісту курсової роботи;
- завдання для самостійної роботи здобувача;
- вимоги до засобів діагностики, методи та критерії оцінювання навчальних досягнень;
- вимоги до комплексу навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни.

3. Нормативні посилання

Робоча програма дисципліни «Фінанси підприємницьких структур» розроблена на основі таких нормативних документів:

1. Освітня програма підготовки бакалавра за спеціальністю галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.» / М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2016. – ____ с.

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМ України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти»).

3. Стандарт вищої освіти першого рівня (бакалавр) галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. – Затверджено і введено в дію наказом МОН України від _____ № _____.

4. Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» / М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2015. – 38 с.

5. Положення про організацію освітнього процесу за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою. Стандарт вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» / Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2015. – 25 с.

4. Обсяг дисципліни

Загальний обсяг – 4 кредити ЄCTS (125 академічних годин).

5. Результати навчання з дисципліни «Фінанси підприємницьких структур» та їх відповідність компетентностям

5.1 Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни «Фінанси підприємницьких структур» згідно з СВО першого рівня (бакалавр) галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів підприємницьких структур різних галузей і форм господарювання в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність планувати та управляти часом. 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 6. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово. 7. Здатність працювати в міжнародному контексті. 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. 9. Здатність бути критичним і самокритичним. 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації. 11. Здатність працювати як у команді, так і автономно. 12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально- відповідально та громадянсько-свідомо.

<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних теоретичних основ фінансових відносин, що виникають на рівні підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання в процесі формування, розміщення та використання фінансових ресурсів, здійснення витрат, отримання і розміщення доходів. 2. Здатність опановувати, усвідомлювати та аналізувати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). 3. Вміння використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для діагностики фінансового стану підприємств різних галузей і форм господарювання. 4. Здатність використовувати базові знання і практичні навички у сфері регулювання фінансових відносин підприємств різних галузей і форм господарювання. 5. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері аналізу фінансів підприємницьких структур різних галузей і форм господарювання. 6. Здатність складати та аналізувати фінансову й статистичну звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію. 7. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансової діяльності підприємницьких структур. 8. Здатність формувати та реалізовувати комунікації в сфері фінансів підприємницьких структур. 9. Здатність обґрунтовувати, приймати професійні рішення в сфері фінансів підприємницьких структур та брати відповідальність за них. 10. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів підприємницьких структур.
---	--

5.2 Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти в процесі вивчення дисципліни «Фінанси підприємницьких структур», сформульований у термінах результатів навчання

1. Планувати та управляти часом у професійній діяльності.
2. Підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів підприємств та фінансового аналізу.
3. Вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.
4. Проводити дослідження фінансової діяльності підприємств різних галузей і форм господарювання на рівні бакалавра, зокрема, здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
5. Демонструвати навички письмової та усної загальної та професійної комунікації державною та іноземними мовами.
6. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до

нових знань, бути критичним і самокритичним.

7. Проявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації.
8. Виконувати професійні функції як самостійно, так і в групі під керівництвом лідера.
9. Вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід фахівцям і нефахівцям у фінансовій області.
10. Дотримуватися професійних етичних стандартів.
11. Діяти соціально-відповідально та громадянсько-свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поваги до різноманіття та міжкультурності.
12. Застосовувати емпатію, вербальні та невербальні інструменти у міжособистісному спілкуванні і демонстрації власних результатів
13. Вміти критично осмислювати концептуальні теоретичні основи фінансових відносин, що виникають на рівні підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання в процесі формування, розміщення та використання фінансових ресурсів.
14. Показати належний рівень знань у сфері фінансів підприємницьких структур, розуміння принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансової системи та фінансової діяльності підприємств різних галузей народного господарства, фінансової термінології.
15. Виявляти та аналізувати ключові характеристики фінансів підприємницьких структур, фінансових відносин, оцінювати їх взаємозв'язки.
16. Застосовувати теоретичні знання та практичні навички для їх використання у сфері регулювання фінансової діяльності підприємств різних галузей і форм господарювання.
17. Визначати функціональні області та взаємозв'язки між суб'єктами фінансових відносин підприємств.
18. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері фінансів підприємницьких структур різних галузей і форм господарювання
19. Збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію, розраховувати показники фінансової діяльності та фінансового стану підприємств, обґрунтовувати фінансові рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів.
20. Обирати та застосовувати економіко-математичні та статистичні методи для аналізу фінансів підприємницьких структур, прогнозування та оптимізації їх діяльності.
21. Демонструвати навички складання фінансової звітності, фінансового аналізу та інтерпретації фінансової, статистичної та пов'язаної інформації.
22. Виконувати контрольні функції у сфері у сфері фінансів підприємницьких структур.
23. Формувати та реалізовувати комунікації в сфері фінансів підприємницьких структур.
24. Вміти нести відповідальність за результати професійної діяльності у сфері фінансів підприємницьких структур.
25. Виконувати професійні функції у сфері фінансів підприємницьких структур у міжнародному контексті.

6. Форма підсумкового контролю

Диференційований залік за результатами поточного контролю та виконання комплексної контрольної роботи .

7. Тематичний план та розподіл обсягу за видами навчальних занять

Види, тематика навчальних занять, шифри дисциплінарних результатів навчання	Обсяг, години		
	ауд.	СРС	разом
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ			
1. Визначення і аналіз грошових надходжень від операційної, інвестиційної і фінансової діяльності підприємств.	5	10	15
2. Визначення валового доходу, чистого доходу, чистого прибутку підприємств. Розподіл доходу і формування прибутку.	5	10	15
3. Розподіл чистого прибутку та його використання. Ефективність дивідендної політики підприємства.	5	10	15
4. Характеристика і визначення джерел формування фінансових ресурсів підприємств.	5	10	15
5. Формування статутного капіталу підприємств різних організаційно-правових форм, їх фінансування. Оподаткування підприємств різних організаційно-правових форм.	5	10	15
6. Визначення внутрішніх джерел фінансування підприємств	5	10	15
7. Визначення потреби у зовнішньому фінансуванні підприємства	5	10	15
8. Інтегральна оцінка фінансових ресурсів підприємства	5	12	9
РАЗОМ	44	82	126
Практичні заняття	40	82	122
Контрольні заходи	4		4

8. Вимоги до індивідуальних завдань

8.1. Індивідуальне завдання «Аналіз формування і використання фінансових ресурсів підприємницьких структур»

Мета індивідуального завдання:

1) узагальнення компетентностей, набутих за час навчання, шляхом комплексного виконання конкретного фахового завдання.

2) розвиток здатності до застосування знань, засвоєних при вивченні дисципліни «Фінанси підприємницьких структур», для розробки конкретних проектних рішень щодо вдосконалення механізму формування і використання фінансових ресурсів підприємницьких структур;

3) набуття навичок виконання аналітичних розрахунків щодо формування і використання фінансових ресурсів підприємницьких структур.

З огляду на визначенні в завданні належить здійснити такі операції:

1) зібрати необхідну інформацію для проведення аналізу фінансових ресурсів підприємства;

2) визначити внутрішні джерела фінансування підприємства і потребу у зовнішньому фінансуванні;

3) проаналізувати ефективність використання фінансових ресурсів підприємства.

Окрім виконання перелічених робіт, студент без використання джерел інформації має продемонструвати компетентність в таких питаннях:

♦ складання фінансової звітності, аналіз та інтерпретація фінансової, статистичної та пов'язаної інформації;

- ♦ застосування сучасного інформаційного та програмного забезпечення, володіння інформаційними технологіями у сфері фінансового аналізу;
- ♦ аналіз та оцінювання ключових характеристик фінансової діяльності й фінансового стану підприємств в межах національної і світової економіки;
- ♦ аналітичні залежності, що характеризують взаємозв'язок показників фінансового стану, використання яких дозволить оптимізувати фінансову діяльність та забезпечити задані параметри фінансового стану підприємства.

9. Завдання для самостійної роботи здобувача

Основні завдання для самостійної роботи:

- 1) попереднє опрацювання інформаційного забезпечення за кожним модулем (темою);
- 2) підготовка до поточного контролю - розв'язання завдань самоконтролю за кожною темою;
- 3) виконання тематики науково-дослідної роботи;;
- 4) підготовка до підсумкового контролю.

10.Рекомендована тематика науково-дослідної роботи зі студентами за дисципліною „Фінанси підприємницьких структур”

1. Перспективи розвитку українських підприємств умовах євро інтеграції.
2. Інноваційна активність підприємств України.
3. Проблеми і перспективи розвитку фінансових відносин в Україні.
4. Оптимізація процесу оподаткування – один з напрямів удосконалення фінансових важелів забезпечення стійкого розвитку підприємства.
5. Визначення тенденцій розвитку національної економіки в умовах глобалізації на базі аналізу її сучасного стану.

11. Вимоги до засобів діагностики, критерії та процедури оцінювання навчальних досягнень

Інформаційною базою для формування засобів діагностики (тестів відкритого чи закритого типу) є система компетентностей, що передбачена даною програмою.

Вимоги до засобів діагностики, критерії та процедури оцінювання навчальних досягнень формуються згідно з Положенням про організацію атестації здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет», Положенням про організацію освітнього процесу за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою. Стандарт вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» / Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2015. – 25 с.

12. Вимоги до комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни

Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, має бути розташований на сайті кафедри економічного аналізу і фінансів та повинен містити [2]:

- 1) робочу програму дисципліни;
- 2) навчальний контент (інформаційне забезпечення лекцій);
- 3) методичне забезпечення практичних та семінарських занять;
4. матеріали методичного забезпечення самостійної роботи студента щодо:

- 4.1. попереднього опрацювання інформаційного забезпечення за кожним модулем (темою);
- 5.2) розв'язання завдань самоконтролю за кожною темою
- 5.3) виконання індивідуального розрахункового завдання;
- 5.4) підготовки до захисту індивідуального розрахункового завдання;
- 5.5) підготовки до підсумкового контролю;
- 6) завдання для поточного та підсумкового контролю рівня сформованості дисциплінарних компетентностей;
- 7) завдання для комплексної контрольної роботи;
- 8) завдання для післятестаційного моніторингу рівня сформованості дисциплінарних компетентностей.

13. Рекомендована література

13.1. Основна

1. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: Підручник./А.М.Поддєрьогін. - К.: КНЕУ, 2003.- 368 с.
- 2.Фінанси : підручник. / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. — 2-ге вид. переробл. і доповн. — К. : Знання, 2012. — 687 с.
- 3.Василик О. Д. Теорія фінансів: Підруч./О.Д.Василик. – К.: Вид-во НІОС, 2006. – 624 с.
- 4.Воробйов Ю.М. Фінансовий капітал підприємств: теорія, практика, управління./Ю.М. Воробйов.– Сімферополь: Таврія - 2002. – 295 с.

13.2 Нормативно-правові акти

- 1.Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року (із внесеними змінами) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Про підприємництво : Закон України від 7 лютого 1991 року (чинний) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. –Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>.
- 3.Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22 березня 2012 року [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. –Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>.
4. Про стимулювання розвитку підприємницької діяльності в умовах фінансової кризи: Указ Президента від 22 червня 2009 року (чинний) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>.
- 5.Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення умов ведення бізнесу в Україні : Закон України від 15 грудня 2009 року (чинний) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>.
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань регулювання підприємницької діяльності : Закон України від 18 вересня 2008 року [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>.
7. Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації: Наказ Міністерства фінансів України, ФДМУ від 26.01.2001р. №49/121.
8. Про затвердження методики аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки: Наказ Міністерства фінансів України від 14.02.2006 р. №170.
9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: Наказ Міністерства економіки України від 19.01.2006 р. № 14.

13.3. Допоміжна

1. Венгер В. В. Фінанси: навч. пос.[для студ. вищ. навч. закл.]/ В. В. Венгер. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 432 с
2. Фінанси: Посібник для самостійного вивчення дисципліни / Уклад.: Н.А. Дехтяр, О.В. Люта. – Суми: УАБС НБУ, 2005. – 64 с.
3. Яковлев О.І. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник. Харків./ О.І.Яковлев. – Х.: Консум, 2005. – 88с.
4. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств./Р.А.Слав'юк.– К.: ЦУЛ, 2002.–460 с.
5. Нікбахт Е., Фінанси / Е. Нікбахт, А. Гропеллі .- Пер. з англ. В.Ф. Овсієнка та В.Я. Мусієнка. - К.: Основи, 2004. - 383 с.

Додаток А

Таблиця А1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	+			
Здатність планувати та управляти часом.		+		+
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.				+
Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу		+		
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.		+		
Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.			+	
Здатність працювати в міжнародному контексті.			+	
Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.		+		
Здатність бути критичним і самокритичним.		+		
Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій		+		
Здатність працювати як у команді, так і автономно.			+	
Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).			+	
Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та громадянсько-свідомо.				+

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних теоретичних основ фінансових відносин, що виникають на рівні підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання в процесі формування, розміщення та використання фінансових ресурсів, здійснення витрат, отримання і розміщення доходів.	+	+		
Здатність опанувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання.).	+			
Вміння використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для діагностики фінансового стану підприємств різних галузей і форм господарювання.		+		
Здатність використовувати базові знання і практичні навички у сфері регулювання регулювання фінансових відносин підприємств різних галузей і форм господарювання.		+		
Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері аналізу фінансів підприємницьких структур різних галузей і форм господарювання.			+	

Здатність складати та аналізувати фінансову й статистичну звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію.		+		
Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансової діяльності підприємницьких структур.		+		
Здатність формувати та реалізовувати комунікації в сфері фінансів підприємницьких структур.			+	
Здатність обґрунтовувати, приймати професійні рішення в сфері фінансів підприємницьких структур та брати відповідальність за них.				+
Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів підприємницьких структур.				+

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання з дисципліни «Фінанси підприємницьких структур» та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																					
		Загальні компетентності													Спеціальні (фахові) компетентності								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Планувати та управляти часом у професійній діяльності.	+		+																				
Підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів підприємницьких структур	+			+																			+
Проводити дослідження фінансової діяльності підприємств різних галузей і форм господарювання на рівні бакалавра, зокрема, здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.	+					+																	
Демонструвати навички письмової та усної загальної та професійної комунікації державною та іноземними мовами.	+						+																

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																								
		Загальні компетентності													Спеціальні (фахові) компетентності											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	+																									
Проявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації.	+																									
Виконувати професійні функції як самостійно, так і в групі під керівництвом лідера.	+																									
Вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід фахівцям і нефахівцям у фінансовій області.	+																									
Дотримуватись професійних етичних стандартів.	+																									
Діяти соціально-відповідально та громадянсько-свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поваги до різноманіття та міжкультурності.	+																									
Застосовувати емпатію,	+																									

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																					
		Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9
вербальні та невербальні інструменти у міжособистісному спілкуванні і демонстрації власних результатів.																							
Вміти критично осмислювати концептуальні теоретичні основи фінансових відносин, що виникають на рівні підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання в процесі формування, розміщення та використання фінансових ресурсів.	+																						
Показати належний рівень знань у сфері фінансів підприємницьких структур, фінансової термінології.																							

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																																														
		Загальні компетентності													Спеціальні (фахові) компетентності																																	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10																								
Виявляти, аналізувати та оцінювати ключові характеристики фінансової діяльності й фінансового стану підприємств в межах національної і світової економіки	+	+																																														
Застосовувати теоретичні знання та практичні навички для їх використання у сфері регулювання фінансової діяльності підприємств різних галузей і форм господарювання	+																																															
Визначати функціональні області та взаємозв'язки між суб'єктами господарювання	+																																															

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності													Спеціальні (фахові) компетентності										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
		Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері аналізу фінансів підприємницьких структур різних галузей і форм господарювання.	+																						
Збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію щодо формування фінансових ресурсів, розраховувати показники ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. Обґрунтовувати фінансові рішення щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства на основі використання необхідних інструментальних засобів.	+	+															+		+						

Навчальне видання

Штефан Наталія Миколаївна

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Фінанси підприємницьких структур»
для бакалаврів галузі знань 07 «Управління і адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Видано
у Державному вищому навчальному закладі
«Національний гірничий університет».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № від
49005, м. Дніпро, просп. Яворницького, 19.

Оприлюднено
на сайті Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий
університет» за адресою
http://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_centra/skladovi-normativnoi-bazi-v-sferi-osviti-ngu/index.php